

Respons

Afghanistan: Sikkerhetssituasjonen i provinsen Kunar

- Geografi, befolkning og konfliktkontekst
- Tilstedeværelse av opprørsgrupper
- Konfliktdynamikk og konfliktnivå i ulike distrikter
- Sivile tap og skader som følge av konfliktrelatert vold
- Situasjonen for sivilbefolkningen i provinshovedstaden Asadabad
- Informasjon om forhold for sivilbefolkningen i områder med høy oppørstilstedeværelse
- Internt fordrevne (IDPer)

Innledning og kommentar om kildegrunnlag

Denne responsen er del av en serie notater og responser om sikkerhetssituasjonen i 15 ulike provinser i Afghanistan, som er under utarbeidelse av Landinfo høsten/vinteren 2016 på oppdrag for Utlendingsdirektoratet (UDI). Responsen omhandler sikkerhetssituasjonen i Kunar¹-provinsen i perioden januar til og med september 2016,² og har et særlig fokus på situasjonen for sivilbefolkningen.

Sikkerhetssituasjonen i Afghanistan er flytende og uoversiktlig, og kan endre seg raskt. Det er utfordrende å skaffe pålitelig informasjon og sammenlignende datamateriale over tid. Dette gjelder både for områder der det er pågående kamper og hvor tilgangen til kilder og informasjon er liten, og for områder der det generelt foreligger lite informasjon på grunn av områdets begrensede relevans i en større politisk, sikkerhets- eller samfunnsmessig kontekst.

¹ OCHAs kart over provinsen og distriktene kan gjenfinnes her <https://www.humanitarianresponse.info/sites/www.humanitarianresponse.info/files/Kunar.pdf>.

² For å få et mest mulig oppdatert bilde av situasjonen, er det lagt særlig vekt på perioden mai til september 2016.

Landinfo benytter informasjon fra et bredt spekter av kilder; fra internasjonale og nasjonale organisasjoner, til myndigheter og media. Samtidig er det Landinfos erfaring at ved dybdeanalyse av enkelte provinser og spesifikke tema, kan det være vanskelig å få et så bredt kildegrunnlag som ønskelig. Av sikkerhetsmessige hensyn, er enkelte kilder anonymisert.

Begrenset kildetilfang og en vanskelig sikkerhetssituasjon i distriktene, kan føre til at media formidler informasjon fra få kilder, som verken er verifisert eller kryssjekket med flere kilder eller annen informasjon. Det kan også forekomme at lokale myndigheter overdriver den faktiske situasjonen for å få oppmerksomhet fra sentralmyndighetene i Kabul, og påfølgende større ressurstildeling (se Landinfo 2015). Samtidig er det naturlig å anta at den hardt pressede samlingsregjeringen i Kabul ønsker å vise handlekraft hva gjelder opprørsbekjempelse. Dette farger sannsynligvis hvilken informasjon de velger å dele. Tall over opprørsstyrker og tapstall er generelt usikre.

Kildegrunnlaget er også begrenset hva angår annet tallmateriale. I de tilfellene Landinfo likevel har valgt å presentere tallmateriale, bør tallene anses som indikative snarere enn absolutte. Det er videre en generell utfordring at kun et fåtall kilder har et særskilt fokus på sikkerhetssituasjonen for sivilbefolkningen. Beskrivelser av konfliktnivå og -dynamikk blir derfor nyttet som proxy-indikatorer.

Informasjonen som presenteres er ikke uttømmende, og Landinfo har valgt ut eksempler vi mener illustrerer situasjonen. En mer omfattende redegjørelse for kildegrunnlaget finnes i Landinfos notat *Afghanistan: Sikkerhetssituasjonen i provinsen Nangarhar* (Landinfo 2016b).

Geografi, befolkning og konfliktkontekst

Kunar ligger i øst-Afghanistan og har en 175 km lang grense til De føderalt administrerte stammeområdene (FATA) og provinsen Khyber Pakhtunkhwa i Pakistan. I nord grenser provinsen til Nuristan, i vest til Laghman og i sør til Nangarhar. Provinsen består av 15 administrative distrikter: Asadabad, der provinshovedstaden Asadabad ligger, Bar Kunar (også kalt Asmar), Chapadara, Chawkay, Dangam, Dara-e Pech (også kalt Manogi og Pech), Ghaziabad, Khas Kunar, Marawara, Narang (aw Shital), Nari, Nurgal, Sarkani (også kalt Sarkano), Shigal (wa Sheltan) og Watapur.³ I nord ligger fjellkjeden Hindu-Kush, og fjellandskapet utgjør over 80 prosent av territoriet (MRRD u.d.). Høye fjell, og trange og dype daler, gjør at Kunar er vanskelig tilgjengelig.

Det bor anslagsvis 450 000 personer i provinsen. Ifølge det afghanske statistiske sentralbyrået (Central Statistics Organisation/CSO) bor i underkant av 15 000 av befolkningen i urbane strøk, mens øvrig befolkning bor i rurale områder (CSO u.d.). Den store majoriteten er pashtunere, men også nuristanere, gujjarer, pashai og andre mindre grupper er bosatt i provinsen (TOLONews u.d.; MRRD u.d.).

Kunar har lenge hatt en svært vanskelig sikkerhetssituasjon. Det skogdekte dal- og fjellandskapet er vanskelig fremkommelig for konvensjonelle sikkerhetsstyrker, og dertil bedre egnet for geriljakrig og skjulested for opprørere. Taliban har vært den sentrale

³ Enkelte kilder opererer med 16 distrikt i Kunar, hvor det siste distriktet er Shaikal Shatel. Bakgrunnen til hvorfor det opereres med et ulikt antall distrikter skal være uoverensstemmelse mellom myndighetene på lokalt, provinsielt og nasjonalt nivå (Naval Postgraduate School u.d.).

opprørsgruppen, men også andre afghanske opprørsgrupper har hatt opphold i provinsen i lengre tid.

Den porøse grensen mot Pakistan har også bidratt til at opprørselementer fra Pakistan og andre internasjonale grupper oppholder seg i provinsen. Ifølge tidligere pressemeldinger fra ISAF (International Assistance Security Forces) (som oppsummert i Roggio 2015) har celler av Al-Qaeda og den militante pakistanske gruppen Lashkar-e Taiba oppholdt seg i 11 av provinsens 15 distrikter: Asmar (Bar Kunar), Asadabad, Dangam, Ghazibad, Marawara, Nari, Dara-e Pech, Shaikal Shate, Sarkani, Shigal og Watapur. Jensen & Sømme Hammer (2014, s. 115) beskriver hvordan de amerikanske soldatene som var stasjonert der frem til 2014 anså situasjonen – provinsen ble kalt både fiendens hovedkvarter og «indianerland». Amerikanerne ga Korengal-dalen i Dara-e Pech-distriktet nytt navn: Dødens dal. Dara-e Pechs grenseområde til Nuristan-provinsen har lenge vært utenfor myndighetenes rekkevidde, og opprørere beveger seg i praksis fritt i hele grenseområdet (både i provinsen Nuristan og Kunar) (Foschini 2015).

FNs generalsekretær har rapportert at Kunar var en av fem provinser med flest registrerte sikkerhetshendelser i 2015 (UN Secretary-General 2016a, s. 4). Opprørsaktiviteten i 2015 var blant annet rettet mot distriktssentre og myndighetsinstitusjoner og -personer, enten ved bruk av direkte angrep med små og større håndvåpen eller veibomber (IED, fra engelsk «improvised explosive device»). Ifølge en internasjonal sikkerhetsekspert (som gjengitt i EASO 2016, s. 113) var distriktet Sarkani utsatt for flest sikkerhetshendelser fra januar til august 2015, etterfulgt av distriktene Marawara, Dangam, Nari og Ghaziabad. To år etter tilbaketrekkingen av internasjonale styrker, ble igjen 150 internasjonale soldater utplassert i provinsen i november 2015 for å støtte afghanske sikkerhetsstyrker (ANSF) med å holde opprørerne tilbake (Saboori 2015). Daesh⁴-sympatisører har også tatt opphold i provinsen, angivelig fra slutten av 2015.

Tilstedeværelse av opprørsgrupper

Kildene er samstemte om at det er høy tilstedeværelse av opprørsgrupper i provinsen. Taliban har lenge vært den mest sentrale av disse. Fra sine besøk i Ghaziabad-distriktet, beskriver den svenske journalisten Terese Christiansson hvordan Taliban og andre militsgrupper infiltrerer landsbyer, ofte uten at den vanlige beboer kan gjøre noe fra eller til (Christiansson 2011a; 2011b). Det har videre blitt antatt at Taliban har forsterket sin tradisjonelt sentrale posisjon i provinsens opprørslandsskap ytterligere, etter at de internasjonale styrkene trakk seg ut i løpet av 2014 (Mc Nally & Bucala 2015, s. 17). I 2015 ble det antatt at Taliban stod bak brorparten av opprørsangrep (se blant annet omtale i EASO 2016, s. 113).

Til tross for Talibans sterke posisjon, er flere andre opprørsgrupper fremdeles til stede. Lashkar-e Taiba og Al-Qaeda hadde treningsleirer i provinsen i 2015, og flere pakistanske grupperinger samt andre internasjonale krigere, herunder usbekere, var aktive i opprøret (se omtale av tilstedeværende grupper i EASO 2016, s. 114). Den pakistanske hærens offensiv mot pakistanske opprørere i stammeområdene og Swat-dalen, førte til at enkelte av disse tok opphold i Afghanistan, blant annet i Kunar (Khan 2016). En diplomatkilde hevdet i juli 2016

⁴ Islamic State in Iraq and the Levant - Khorasan Province (ISIL-KP), Islamic State Khorasan Province (ISKP) og Daesh er alle navn ulike kilder benytter på bevegelsen. I Afghanistan brukes hovedsakelig det arabiske akronymet Daesh. Det blir også benyttet gjennomgående i temanotatene og responsene i denne serien.

(e-post) at over 250 utenlandske opprørskadre var basert i Sarkani-distriktet. Disse var hovedsakelig usbekere, tsjetsjenere, uigurer og arabere. Enkelte av disse var også til stede i distriktet Khas Kunar. I tillegg til gruppene nevnt ovenfor, er pakistansk Taliban TTP (Tehrek i- Taliban), Al-Badar og Hizb-e Islami til stede,⁵ og ved utløpet av 2015 skal også Daesh-sympatisører ha etablert seg i provinsen (Fitri 2016; Quraishi & Doran 2015). Siden Daesh er et nytt fenomen i provinsen, blir dette fenomenet omtalt i mer detalj.

Daesh

Daeshs ideologi ligger tett opp mot salafisme,⁶ og ifølge analytikeren Borhan Osman, er salafist-nettverkene en av grunnene til at Daesh-sympatiserende grupper har fått innpass øst i Afghanistan. Osman hevder at salafistene er en viktig del av det religiøse landskapet, og at de har betydelig innflytelse i lokalsamfunnene i Kunar. I motsetning til Nangarhar, der det har vært mindre samarbeid mellom salafister og Taliban, har salafist-nettverkene i Kunar gått inn som et kjerneelement i provinsens Taliban-bevegelse (Osman 2016b). Samtidig har enkelte grupper i salafi-nettverket i Kunar gått over til Daesh (Osman 2016a).

Ifølge kildene som Landinfo har konsultert, finnes hovedsakelig tre grunner til Daeshs tilstedeværelse i Kunar: bevegelsen bruker provinsen som et fristed fra kampene i Nangarhar, for å utforske mulig rekrutteringsgrunnlag, og som transitt-korridor for å kunne ekspandere nordover i Afghanistan.

I mars rapporterte media at sentrale Daesh-sympatisører hadde flyktet fra harde kamper i Nangarhar til Kunar og distriktet Sarkani (angivelig bosatte inntil 85 Daesh-familier seg i distriktet), der fjellandskapet egner seg godt for å ligge i skjul (Anwal 2016; Pajhwok 2016a). I mai var Daesh tema for diskusjon i parlamentet i Kabul. En representant fra provinsen hevdet at Daesh-sympatisører flyttet med familiene sine til Kunar, og at det var regelmessig bevegelse over grensen til og fra Pakistan. Guvernøren i Kunar medga at Daesh-sympatisører var til stede i provinsen, men hevdet samtidig at de ikke var organiserte (Fitri 2016). Dette sammenfaller delvis med FNs generalsekretærs rapportering til sikkerhetsrådet i juni og august. Han viste til at Daesh etablerte seg (*secondary presence*) i Kunar og Nuristan, etter at tilstedeværelsen ble redusert i Nangahar. Ifølge generalsekretæren var dette i søken etter fristeder (*safe havens*) og for å skaffe et mulig rekrutteringsgrunnlag (UN Secretary-General 2016b; 2016c). Osman hevder i likhet med FNs generalsekretær at Daesh bruker Kunar som et sted de kan trekke seg tilbake til, i tillegg til å drive opplæring og trening. Selv om de har såkalte «baser» i provinsen, hevder Osman at det ikke er snakk om at gruppen har noen form for kontroll lokalt.

I mai rapporterte media at en toppleder i Daesh ble drept i et droneangrep i Watapur-distriktet (Tamanna 2016). I september hevdet myndighetene (som gjengitt i Pajhwok 2016g) at åtte til ni Daesh-sympatisører ble drept i et flyangrep i Shigal-distriktet. Ifølge myndighetene hadde angivelig Daesh en base her, som ble ødelagt i angrepet.

⁵ Den 29. september 2016 signerte President Ashraf Ghani og Gulbuddin Hekmatyar, leder for Hizb-e Islami, en fredsavtale. Ifølge Borhan Osman hadde Hizb-e Islami mistet mye av den tidligere innflytelsen i Kunar de siste årene. Enkelte individuelle kadre eksisterte, mens mange hadde sluttet seg til andre opprørsgrupper (Osman 2016c).

⁶ For mer om Daeshs ideologi og tilstedeværelse generelt i Afghanistan, se Landinfo (2016a) og Landinfo (2016b).

Guvernøren i Kunar skal ha uttalt (som gjengitt i Saboori 2016b) at nær 300 Daesh-sympatisører arbeidet med rekruttering i provinsen i september. Det hevdes i samme artikkel at Daesh var til stede i seks distrikter, uten at disse navngis. Andre kilder hevder at Daesh skal ha rekruttert over tusen kadre i Kunar (diplomatkilde, epost 2016; Fitri 2016), og ifølge en diplomatkilde (e-post juli 2016), skal gruppen ha gjennomført rekrutteringskampanjer i samtlige distrikter i provinsen. Til tross for usikkerhet rundt omfanget av rekrutteringen, er tidligere nevnte kilder samt Osman (2016a) samstemte om at Daesh-sympatisører rekruttert i Kunar, har kjempet i Nangarhar-provinsen.

Det foreligger generelt lite informasjon om hvordan rekrutteringen til Daesh foregår i Kunar. En diplomatkilde (e-post juli 2016) viser til samarbeid mellom Daesh og lokale landsby- og religiøse ledere, som videreformidler tankegodset til Daesh. Dokumentarfilmskaperne Najibullah Quraishi og Jamie Doran (2015) har dokumentert at barn har blitt opplært i radikal islam i provinsen, angivelig av Daesh. Dokumentaren viser også barn som fikk våpentrening i en landsbyskole.

En diplomatkilde (e-post juli 2016) hevder at Daesh bruker Kunar som transitt-korridor for å infiltrere og ekspandere nordover mot blant annet provinsene Nuristan, Badakhshan og Takhar. Ifølge kilden bruker de trolig ruten gjennom distriktene Dangam, Bar Kunar, Ghaziabad, Watapur, Dara-e Pech (Manogi) og Chapadara. Kilden hevder at for opprørerne er dette den tryggeste ruten, da myndighetene har mindre tilstedeværelse her enn i distriktene Khas Kunar, Sarkani og Chawkay.

Det er ikke kjent at Daesh frem til september 2016 har gjennomført militære aksjoner i Kunar-provinsen. Ifølge Osman (2016a) var det frem til august ikke rapportert om kamphandlinger iverksatt av Daesh i Kunar, og det samme hevdet også guvernøren i Kunar tidlig i september (som gjengitt i Saboori 2016b).

Konfliktdynamikk og konfliktnivå i ulike distrikter

Konfliktdynamikk i 2016

Opprørsaktiviteten i Kunar er i hovedsak rettet mot afghanske myndigheter, der politiposter og distriktssentre er særlig utsatt. FNs generalsekretær rapporterte i juni 2016 at afghanske sikkerhetsstyrker (ANSF) var under press i Kunar, og at afghanske spesialstyrker samt internasjonale styrker skulle bidra med forsterkninger (UN Secretary-General 2016b, s. 5).⁷

Etter det Landinfo kjenner til, prioriterer afghanske sikkerhetsstyrker, som i andre provinser, å sikre provinshovedstaden Asadabad, distriktssentrene og utvalgte veistrekninger. I Kunar omfatter dette veien fra Jalalabad (i Nangarhar) til Asadabad, samt strekningen fra Asadabad vestover til distriktene Watapur og Dara-e Pech, og veien fra Asadabad nordøstover gjennom Kunar-dalen og til distriktet Nari. I tillegg legger myndighetene ned betydelige ressurser i kontroller langs grensen til Pakistan. Samtidig, som generalsekretæren indikerer, er det ikke tvil om at sikkerhetsstyrkene er overbelastet og generelt har liten kapasitet utenfor de prioriterte innsatsområdene. Opprørerne angrep ved flere tilfeller distriktssentrene i

⁷ Andre provinser hvor ANSF er presset på mannskap er Baghlan, Faryab, Helmand, Kunduz, Nangarhar og Uruzghan.

distriktene Watapur, Dara-e Pech, Bar Kunar, Sarkani, Narang og Ghaziabad i løpet av sommermånedene i 2016 (internasjonal kilde, e-post 2016).

Opprørernes hovedtaktikk er enkeltangrep, men Taliban er samtidig i stand til å utføre større koordinerte angrep. I forbindelse med våroffensiven til Taliban i april, rapporterte media om koordinerte angrep på politiposter i distriktene Shigal, Ghaziabad Marawara og Sarkani (Salarzai 2016a; Xinhua 2016). I mai skal en rekke talibanere ha blitt drept i forbindelse med et koordinert angrep mot flere sikkerhetsposter i Ghaziabad. Taliban ble angivelig stoppet bare 20 meter fra distriktsbygningen, i kamper som varte i flere timer (Khaama Press 2016a; Pajhwok 2016b). Ifølge en internasjonal kilde (e-post 2016) angrep opprørere den 14. august flere kontrollposter på veien mellom Asadabad og Dara-e Pech, samt distriktssentrene i Watapur og Dara-e Pech.

I tillegg til opprørernes angrep mot ANSF, er det rapportert om tilfeller av kamper mellom ulike opprørsgrupper. I juni rapporterte media blant annet om sammenstøt mellom afghansk og pakistansk Taliban i Sarkani-distriktet. Flere kadre på begge sider skal ha blitt drept (Khaama press 2016b; Norzai & Salarzai 2016).

Provinsens geografiske plassering langs den pakistanske grensen forsterker konfliktdynamikken. Angrep over grensen, initiert i Pakistan, har i lenger tid vært en utfordring. I løpet av første halvår 2016 registrerte United Nations Assistance Mission to Afghanistan (UNAMA) sju tilfeller av raketter avfyrt fra pakistansk side av grensen mot Kunar og Nangarhar. Dette viser en nedgang på over 30 prosent sammenliknet med samme periode i 2015 (UNAMA & OHCHR 2016, s. 33).

Konfliktnivå i 2016

I februar uttrykte provinsrådsmedlemmer i Kunar bekymring for den økte opprørsaktiviteten i provinsen. De hevdet at befolkningen stod overfor større utfordringer enn tidligere ettersom opprørerne var mer aktive både i Asadabad og i grenseområdene mot Pakistan (Saboori 2016a). Ifølge en internasjonal kilde (e-post 2016) var opprørsaktiviteten i Kunar i første kvartal i 2016 betydelig høyere enn samme periode i 2015. Angrepsfrekvensen økte med 25 prosent, til over 600 registrerte angrep i løpet av årets tre første måneder. I løpet av første halvår var det bare i Helmand-provinsen at opprørerne stod bak flere angrep enn i Kunar, hevder kilden. Frem til juli 2016 var det særlig høy opprørsaktivitet i distriktene Sarkani, Nari og Marawara. Etter noe roligere forhold i juni og juli, økte opprørerne igjen aktiviteten til mellom 150 og 200 angrep per måned i august og september.

På linje med EASOs rapportering fra 2015, hevder den internasjonale kilden (e-post 2016) at Sarkani uten tvil er det distriktet som har hatt flest registrerte sikkerhetshendelser frem til september 2016. Selv om antallet har variert noe mellom de ulike månedene, har distriktet hatt det høyeste antallet fra juni til september. I august og september var det en økning til omlag 50 hendelser per måned. Med få unntak står opprørerne bak hendelsene. ANSF-poster har vært særlig utsatt, herunder også grensepoliti.

Som vist ovenfor er Sarkani-distriktet et yndet oppholdssted for opprørere, og medierapporter viser til store sikkerhetsmessige utfordringer i distriktet. I januar skal distriktets politisjef og lederen av etterretningen ha blitt drept av en IED (Associated Press 2016). I februar skal myndighetene ha iverksatt operasjoner for å «renske» distriktet for opprørere, og flere opprørere ble angivelig drept (Afghan Voice Agency 2016). Samtidig var det i dette distriktet

at Daesh-sympatisører først bosatte seg, etter å ha flyktet fra Nangarhar i mars. Etter kampene mellom afghansk og pakistansk Taliban i juni, uttalte politisjefen i Kunar at det var områder i distriktet som var utenfor sikkerhetsstyrkenes kontroll (Khan 2016).

Når det gjelder andre distrikter med høy opprørsaktivitet, etterfølger Nari-distriktet Sarkani. Etter mai har konfliktnivået i Nari avtatt noe, til et par dusin hendelser per måned. Opprørerne står bak de aller fleste hendelsene (internasjonal kilde, e-post 2016). Også her er politiposter mest utsatt. I slutten av april skal et titalls talibanere ha blitt drept da de forsøkte å angripe en politipost i utkanten av distriktet. Flere talibanere og to politimenn skal ha blitt skadd (Bakhtar News Agency 2016). Måneden etter hevdet politiet at de hadde drept tre kadre fra Tehrek-i Taliban (Pakistansk Taliban), som angrep en av basene deres (The News 2016).

I tillegg til distriktene Sarkani og Nari, har distriktene Bar Kunar, Dangam, Mararwara og Chapadara hatt høy konfliktaktivitet fra og med mai. Det har imidlertid vært store variasjoner mellom de ulike månedene i alle disse distriktene. På den andre siden har distriktene Khas Kunar, Narang, Nurgal og Chawaky jevnt over hatt få registrerte sikkerhetshendelser fra mai til og med september (internasjonal kilde, e-post 2016).

Ifølge en internasjonal kilde er det bare Asadabad distrikt – hvor provinshovedstaden ligger – som hovedsakelig er under myndighetskontroll.⁸ De øvrige distriktene karakteriseres som «omstridt». Slik Landinfo forstår informasjonen, betyr «omstridt» at myndighetene er til stede i egne bygninger i distriktssentrene, men at sikkerhetsstyrkene møter motstand på mindre eller større deler av territoriet utenfor distriktssenteret. I konteksten av Daeshs mulige transittruter gjennom Kunar-provinsen, hevdet en diplomatkilde (e-post juli 2016) at også distriktene Khas Kunar, Saranki og Chawaky i større grad enn andre distrikter har tilstedeværelse av sikkerhetsstyrker.

Sivile tap og skader som følge av konfliktrelatert vold

Sivilbefolkningen rammes av kamphandlingene. Landinfo har ikke tilgang til informasjon som gir full oversikt over sivile tap og skader som følge av konfliktrelatert vold i Kunar og provinsens distrikter. UNAMAs rapportering differensierer bare mellom regioner. I de østlige provinsene, som omfatter Kunar, Nangarhar, Nuristan og Laghman, var det en nedgang i registrerte sivile tap (drepte og skadde) fra første halvår i 2015 til samme periode i 2016, fra henholdsvis 952 til 738 personer. Nedgangen gjelder både sivile tap som følge av kryssild (fra 311 første halvår i 2015 til 266 personer i 2016), og IEDer (fra 137 til 94 personer) (UNAMA & OHCHR 2016, s. 12, 37, 50). En diplomatkilde (e-post, august 2016) som har god kjennskap til regionen og UNAMAs arbeid, anslår at en fjerdedel av de sivile tapene, altså i underkant av 200 mennesker, som UNAMA har registrert i øst, er i Kunar.

UNAMA viser videre til at tre sivile ble drept og sju skadet i Kunar og Nangarhar på grunn av raketangrep fra den pakistanske siden av grensen (UNAMA & OHCHR 2016, s. 33).⁹ Mens sivile skader og tapte liv på grunn av raketter avfyrt fra Pakistan utgjør en forholdvis liten

⁸ Slik Landinfo forstår «myndighetskontroll» i denne konteksten, betyr dette at sikkerhetsstyrkene er tilstedeværende og i all hovedsak har «militær»/sikkerhetsmessig kontroll over området. I hvilken grad andre myndighetsfunksjoner blir utført, vil variere. I tillegg til støtte fra lokalbefolkningen, vil det blant annet avhenge av myndighetens kapasitet, ressurstilgang og korrupsjonsnivå.

⁹ UNAMA differensierer ikke mellom Kunar og Nangarhar sett hen til sivile skader i dette tilfellet.

andel av de totale sivile skadene, er kryssild og IEDer de vanligste årsakene til sivile tap. Kunar var en av de seks provinsene i første halvdel av 2016 hvor kryssild utgjorde størst skade sett hen til sivile tap (UNAMA & OHCHR 2016, s. 37),¹⁰ og både ulike opprørsgrupper og myndighetenes sikkerhetsstyrker forårsaker sivile tap i kryssild.

I mars slo blant annet en rakett avfyrt av den afghanske hæren ned i et privat hjem i Watapur-distriktet. En kvinne ble drept og tre andre skadd, inkludert to barn (UNAMA & OHCHR 2016, s. 38). På opprørssiden angrep Taliban i april flere sikkerhetsposter rundt Marawara distriktssenter. Raketter slo ned også i omkringliggende boligområder. To sivile ble rapportert drept og åtte skadet, herunder seks barn (UNAMA & OHCHR 2016, s. 40). I august ble tretten sivilister skadd, herunder kvinner og barn, da granater fra Taliban landet i et boligområde i Dara-e Pech (Manogi) (Pajhwok 2016e).

Når det gjelder sivile rammet av IEDer, er det er blant annet rapportert at to barn ble drept og ytterligere tre sivile skadd i juli, da en IED eksploderte i Sarkani-distriktet (Naadem 2016). Dagen etter ble en landsbyleder fra Nari-distriktet alvorlig skadd av en IED langs veinettet. Landsbylederen døde senere av skadene, mens tre andre passasjerer fikk lettere skader (Salarzai 2016b).

Kunar er videre den provinsen som har flest registrerte konfliktrelaterte kidnappinger. I første halvår av 2016 ble 22 personer kidnappet, de fleste myndighetsansatte, eller personer som kidnapperne antok hadde tilknytning til myndighetene. I tillegg har opprørsgrupper kidnappet personer i den hensikt å få utbetalt løsepenger (UNAMA & OHCHR 2016, s. 66). I august rapporterte media om fem sivilister som ble bortført av ukjente gjerningsmenn da de var på reise i Ghaziabad-distriktet. Gjerningsmennene var ikke identifisert, og myndighetene hadde igangsatt etterforskning for å lokalisere ofrene (Azizi 2016).

Situasjonen for sivilbefolkningen i provinshovedstaden Asadabad

Som provinshovedstad har Asadabad en høy prioritet for de afghanske sikkerhetsstyrkene. Landinfo kjenner ikke til at opprørere har forsøkt å ta kontrollen i provinshovedstaden i løpet av 2016.

Samtidig, og til tross for at Asadabad er en forholdsvis liten by, forekommer større angrep. I slutten av februar 2016 sprengte en selvmordsbomber seg under en samling av landsbyledere i byen. 14 sivilister ble drept, 37 skadd (UNAMA & OHCHR 2016, s. 55). Ifølge The Guardian var mange av de sivile ofrene barn som lekte i en park. Også myndighetslojale landsbyledere skal ha blitt drept (Rasmussen 2016). Under feiringen av Afghanistans uavhengighetsdag, den 18. august, ble også mange sivile berørt av konfliktrelatert vold. Flere raketter ble avfyrt mot Asadabad sentrum. En rakett landet i en feirende folkemengde nær guvernørens hus, to raketter i andre deler av sentrum. En til to personer ble drept, og nær 50 skadd. En lokal innbygger uttalte til media at angrepene må ha blitt utført av fiender av landet, da de ikke ville at afghanerne skulle feire fremskrittene som var gjort de siste årene (Pajhwok 2016f). Landinfo kjenner ikke til hvorvidt gjerningsmennene bak raketangrepet er identifisert, men andre (internasjonal kilde, e-post 2016) støtter lokalbefolkningens syn om at opprørsstyrker trolig stod bak angrepet.

¹⁰ De andre provinsene var Helmand, Uruzghan, Kunduz, Herat og Kandahar.

Sivilbefolkningen blir også rammet av IEDer utplassert i byen. Det er blant annet rapportert at en familie på sju ble alvorlig skadet av en fjernstyrt IED som detonerte i utkanten av byen 14. juli. IEDen var plassert i nærheten av et privathus, og det foreligger ikke informasjon som peker i retning av at beboerne i privathuset var tilknyttet myndighetene. Ifølge media er det uklart hvem som stod bak detoneringen (Pajhwok 2016c), mens andre (internasjonal kilde, e-post 2016) hevder at opprørere stod bak. Opprørere stod også angivelig bak detoneringen av en sprengladning på markedet tidlig i august (internasjonal kilde, e-post 2016), hvor ti personer skadd (Pajhwok 2016d).

Nærheten til Pakistan og bevegelsen av opprørere over grensen påvirker forholdene i provinshovedstaden. I juni arresterte den nasjonale sikkerhetstjenesten (NDS) en selvmordsbomber som angivelig hadde til hensikt å gjennomføre et angrep i Asadabad. Selvmordsbomberen skal ha tilstått at han var opplært i Peshawar av terrorister fra Punjab (Khaama Press 2016c). Det er i afghanske myndigheters interesse å legge skylden på Pakistan for den negative utviklingen i sikkerhetssituasjonen. Samtidig er de fleste analytikere enig i at aktører i Pakistan, også på myndighetssiden, er viktige for å forstå opprørsbildet i Afghanistan.

Det har forekommet i underkant av et dusin sikkerhetsrelaterte hendelser per måned fra mai til september, ifølge en internasjonal kilde (e-post 2016). I all hovedsak står opprørerne bak hendelsene. I tillegg til større hendelser som vist til ovenfor, har mindre angrep – hovedsakelig mot politiposter – utgjort en stor andel av de opprørsinitierte angrepene. En annen mye brukt taktikk er angrep med rakett-drevne granater. Fordi disse har hatt forholdsvis dårlig presisjon, kan de ramme sivile.

Informasjon om forhold for sivilbefolkningen i områder med høy opprørstilstedeværelse

Det finnes lite tilgjengelig informasjon om hvordan de ulike opprørsgruppene tilstedeværelse påvirker dagliglivet til sivilbefolkningen i Kunar. Generelt kan det derimot sies at sivilbefolkningen utsettes for større fare om de oppholder seg i områder med pågående kamper og der territoriell kontroll ikke er avklart, enn i områder uten kamphandlinger. Videre antar Landinfo at det i Kunar, som i andre områder der lokale makthavere står sterkt og sentralmyndighetene tilsvarende svakt, vil være store lokale variasjoner.¹¹

Ut fra generell informasjon vil det være naturlig å anta at opprørsgrupper kan skape redsel eller legge restriksjoner på innbyggernes handle- og bevegelsesfrihet, utover hva lokal tradisjon tilsier.

Tilgjengelig informasjon fra Kunar, viser for eksempel hvordan barns skolegang kan påvirkes. Landinfo mener informasjonen nedenfor gir et bilde av den vilkårligheten som ofte kan prege områder med høy tilstedeværelse av opprørere.

I mai rapporterte media at tre skoler i Dara-e Pech-distriktet var blitt ødelagt av ukjente gjerningsmenn; en jenteskole og to skoler for gutter var satt i brann i løpet av natten og ble totalskadd. Landsbyledere og religiøst lærde i området uttalte til media at gjerningsmennene måtte være fiender av islam. De hevdet at lokalbefolkningen ønsket utdanning for barna sine

¹¹ For mer informasjon om sivile tap og skader på grunn av kryssild, se Landinfo (2016b, s. 7), og for mer informasjon om landsbylederes forhandlinger, motivasjon og avveining, se Landinfo (2016b, s. 9-10).

(Hussainkhail 2016). Ifølge en internasjonal kilde (e-post 2016) skal en utenlandsk opprørsgruppe i etterkant ha distribuert trusselbrev (*night-letters*) i flere landsbyer, der de advarte befolkningen mot å sende barna på skolen.

Dara-e Pech har lenge vært et distrikt der myndighetene i liten grad har vært til stede, og der opprørerne har hatt tilsvarende større tilstedeværelse. Rapporten over kan derfor tyde på at også i områder med liten eller minimal myndighetstilstedeværelse, kan lokalbefolkningen se interesse i og legge til rette for utdanningstilbud for barn. Det betyr derimot ikke at det nødvendigvis blir gjennomført.

I hvilken grad skoler er åpne og operative kan også avhenge av lokal maktdynamikk og kamp om ressurser. Ifølge lærere fra provinsen (som gjengitt i Rubin & Rudenforth 2016, s. 15) ble fire videregående skoler i Sarkani stengt av lokale Taliban-ledere i august 2015. De forlangte også at det ikke skulle undervises i realfag ved andre skoler. Grunnen var angivelig at myndighetene ikke hadde utbetalt lønn til en lærer tilhørende Taliban, som ikke møtte på jobb. Etter forhandlinger mellom lokale landsbyledere, Taliban og utdanningsdepartementet, åpnet skolene igjen. Det ble igjen undervist i realfag, og læreren kom tilbake på lønningslisten.

Eksempelet ovenfor illustrerer hvordan landsbyledere forhandler med ulike aktører for å finne løsninger de ser som formålstjenlige. Lærerne i Kunar viste også til at Taliban stengte to skoler i Chapadara samme måned. Kravet for å gjenåpne skolene, var at en slektning skulle løslates fra varetektsfengsling i regi av de nasjonale sikkerhetstjenestene (NDS) (Rubin & Rudenforth 2016, s. 15).

En siste utfordring er i hvilken grad myndighetene er i stand til å implementere utdanningsprogrammene. «Spøkelsesskoler og -lærere» er blitt en vanlig betegnelse på skoler som eksisterer bare på papiret. I forbindelse med at Taliban stengte flere skoler i Kunar, uttalte utdanningsminister Asadullah Hanif Balkhi (som gjengitt i Hussainkhail 2016) at ministeriet ønsket en gjennomgang i provinsen for å identifisere dette.

Variasjoner hva gjelder lokalbefolkningens ønsker, lokal maktdynamikk og forhandlinger, og spørsmålet om myndighetene eller andre aktører er i stand til å levere et utdanningstilbud, gjør det derfor vanskelig å vurdere om skoletilbudet eksisterer, og i tilfelle hvilket, med mindre man faktisk oppsøker området. Jensen & Sømme Hammer (2014, s. 124-125) viser til dette i sin reportasje fra Kunar. Landsbyledere i en Taliban-kontrollert landsby hevdet at 300 barn, inkludert jenter, gikk på skolen, riktignok uten at de hadde en skolebygning. De hevdet at Taliban ikke blandet seg inn. Representanter fra provinsens myndigheter hevdet på sin side at de eldre løy og at jenter selvsagt ikke gikk på skolen der (Jensen & Sømme Hammer 2014, s. 124-125).

Internt fordrevne (IDPer) og returnerte

Ifølge OCHA har i underkant av 2000 personer med opphav i Kunar blitt internt fordrevet (*Province of Origin*) på grunn av konfliktrelatert vold i perioden fra januar til oktober 2016. Samtidig har i overkant av 2100 internt fordrevne søkt tilflukt i provinsen (*Province of Displacement*) (OCHA 2016b).

Slik Landinfo forstår informasjonen, har Ghaziabad-distriktet produsert flest internt fordrevne. Her har over 400 personer forlatt sine hjem frem til oktober 2016. Deretter følger Narang og Watapur med i overkant av 100 personer som er fordrevet, og Dangam med i

Respons Afghanistan: Sikkerhetssituasjonen i provinsen Kunar

overkant av 60 personer. Fra Ghaziabad har personene i all hovedsak forflyttet seg sørover i provinsen eller til Nangarhar. De distriktene i Kunar hvor flest internt fordrevne har tatt opphold, er Bar Kunar, med i overkant av 1200 personer, Marawara med i underkant av 300 personer, og Asadabad med i underkant av 200 personer (OCHA 2016b).

Registrering av IDPer er utfordrende. Etter det Landinfo forstår, utføres registreringen av organisasjoner som arbeider med IDPer på stedet familiene flykter til (OCHA 2016a). Dette kan innebære at internt fordrevne som befinner seg i områder som organisasjoner ikke opererer i, ikke har blitt registrert. Det samme er trolig tilfelle for de som tar opphold hos familier eller bekjente, og som av den grunn ikke oppsøker organisasjoner for humanitær støtte.

Ifølge FNs høykommissær for flyktninger (UNHCR) (som gjengitt i Amnesty International 2016, s. 15) oppholdt mellom 25 500 og 72 100 internt fordrevne seg i Kunar-provinsen i slutten av 2015. Kumulative tall fra OCHAs database (OCHA 2016b) fra januar 2014 til oktober 2016 viser en større spredning i hvor personer flykter til og hvor de har flyktet fra. I løpet av de to siste årene har over 3000 personer søkt tilflukt i Shigal-distriktet, rundt 2500 i hvert av distriktene Bar Kunar og Asadabad, og i overkant av 1000 personer i Marawara. Det er også en betydelig andel som har flyktet sørover til Nangarhar-provinsen, samt til Laghman, Kabul og Herat.

Distriktene i Kunar som produserte flest IDPer i denne perioden var Dangan med nær 6000 personer, Shigal med over 4000 personer, Bar Kunar med nær 2500 personer og Marawara med nær 2200 personer. At distriktene Shigal, Bar Kunar og Marawara alle har både en høy andel som har flyktet (*District of Origin*) og som har tatt opphold (*District of Displacement*), kan tyde på at mange i utgangspunktet flykter til nærmeste sted de mener er trygt, og at situasjonen har vært raskt omskiftelig.

Som omtalt i notatet *Afghanistan: Sikkerhetssituasjonen i provinsen Nangarhar* (Landinfo 2016b, s. 23), har antallet afghanere som har returnert fra Pakistan økt dramatisk i løpet av sommermånedene 2016. Også Kunar vil påvirkes av de høye retur tallene av både registrerte og ikke-registrerte afghanere i Pakistan. Ifølge afghanske myndigheter (som sitert i IOM 2016) planla i overkant av 4500 returnerte å bosette seg i Kunar.¹²

Om Landinfos responser

Utlendingsforvaltningens fagenhet for landinformasjon (Landinfo) innhenter og analyserer informasjon om samfunnsforhold og menneskerettigheter i land som Utlendingsdirektoratet (UDI), Utlendingsnemnda (UNE) og Justis- og beredskapsdepartementet har behov for kunnskap om.

Landinfos responser er basert på opplysninger fra nøye utvalgte informasjonskilder, og kan bygge på både skriftlig og muntlig kildemateriale. Opplysningene er behandlet i henhold til [anerkjente kvalitetskriterier for landinformasjon](#) og [Landinfos retningslinjer for kilde- og informasjonsanalyse](#).

En respons er et svar på konkrete spørsmål som saksbehandlere i utlendingsforvaltningen har stilt Landinfo, og er ikke ment å være utfyllende redegjørelser for et tema. Responsene er utarbeidet innenfor korte frister, og kildegrunlaget er ikke alltid like bredt som i våre temanotater.

Landinfo er en faglig uavhengig enhet, og informasjonen som presenteres, kan ikke tas til inntekt for et bestemt

¹² Directorate of Refugees and Repatriation i Nangharar har kartlagt intendert bosettelsessted for ikke-registrerte afghanere som har returnert over Torkham-grensen fra januar til august 2016.

syn på hva praksis bør være i utlendingsforvaltningens behandling av søknader. Landinfos responser gir heller ikke uttrykk for norske myndigheters syn på de forhold og land som omtales.

Referanser

Skriftlige kilder

- Afghan Voice Agency (2016, 15. februar). 9 insurgents killed in Kunar clashes. *Afghan Voice Agency*. Tilgjengelig fra <http://www.avapress.com/vdcftdc.w6dtya7riw.html> [lastet ned 12. oktober 2016]
- Amnesty International (2016, 31. mai). *Afghanistan: "My children will die this winter." Afghanistan's broken promise to the displaced*. London: Amnesty International. Tilgjengelig fra <https://www.amnesty.org/en/documents/asa11/4017/2016/en/> [lastet ned 15. september 2016]
- Anwal, M. (2016, 24. mars). Islamic State fighters in Afghanistan flee to Kunar Province. *Reuters*. Tilgjengelig fra <http://in.reuters.com/article/afghanistan-islamicstate-idINKCN0WQ1KX> [lastet ned 10. oktober 2016]
- Associated Press (2016, 30. januar) Roadside bombing kills 3 officers in eastern Afghanistan. *The San Diego Union-Tribune*. Tilgjengelig fra <http://www.sandiegouniontribune.com/sdut-roadside-bombing-kills-3-officers-in-eastern-2016jan30-story.html> [lastet ned 12. oktober 2016]
- Azizi, A. M. (2016, 8. august). 15 rebels killed in Logar, 5 civilians kidnapped in Kunar. *Pajhwok Afghan News*. Tilgjengelig fra <http://www.pajhwok.com/en/2016/08/08/15-rebels-killed-logar-5-civilians-kidnapped-kunar> [lastet ned 10. oktober 2016]
- Bakhtar News Agency (2016, 20. april). 11 Armed Taliban Killed, 12 Injured in Kunar Clash. *Bakhtar News Agency*. Tilgjengelig fra <http://www.bakhtarnews.com.af/eng/security/item/22261-11-armed-taliban-killed-12-injured-in-kunar-clash.html> [lastet ned 13. oktober 2016]
- CSO, dvs. Central Statistics Office (u.d.). *Statistical yearbook 2015-2016*. Kabul: Islamic Republic of Afghanistan. Tilgjengelig fra <http://cso.gov.af/en/page/1500/4722/2015-2016> [lastet ned 10. oktober 2016]
- Christiansson, T. (2011a, 26. mai). Helgal Valley. *Expressen*. Artikkelen er tilgjengelig hos Landinfo.
- Christiansson, T. (2011b, 28. mai). USA ljuger om barnen. *Expressen*. Tilgjengelig fra <http://www.expressen.se/nyheter/usa-ljuger-om-barnen/> [lastet ned 13. oktober 2016]
- EASO, dvs. European Asylum Support Office (2016, januar). *Afghanistan Security Situation*. Malta: EASO. Tilgjengelig fra https://www.easo.europa.eu/sites/default/files/public/EASO-COI-Afghanistan_Security_Situation-BZ0416001ENN_FV1.pdf [lastet ned 13. oktober 2016]
- Fitri, K.B. (2016, 22. mai). 3 000 youth swell Daesh ranks in Kunar, claims MP. *Pajhwok Afghan News*. Tilgjengelig fra <http://www.pajhwok.com/en/2016/05/22/3000-youth-swell-daesh-ranks-kunar-claims-mp> [lastet ned 9. oktober 2016]
- Foschini, F. (2015, 9. juli). *Classics of Conflict (2): Reviewing some of Afghanistan's most notorious hotspots*. Afghanistan Analysts Network. Tilgjengelig fra <https://www.afghanistan-analysts.org/classics-of-conflict-2-reviewing-some-of-afghanistans-most-notorious-hotspots/> [lastet ned 13. oktober 2016]
- Hussainkhail, F. (2016, 19. mai). Unknown gunmen attack Kunar schools. *TOLONews*. Tilgjengelig fra <http://www.tolonews.com/en/afghanistan/25381-unknown-gunmen-attack-kunar-schools> [lastet ned 8. oktober 2016]
- IOM, dvs. International Organisation for Migration (2016, 10. september). *Returns of Undocumented Afghans from Pakistan. Updates as of 10 September*. Genève: IOM. Tilgjengelig fra https://afghanistan.iom.int/sites/default/files/Reports/return_of_undocumented_afghans_from_pakistan_-_updates_as_of_10_september_2016.pdf [lastet ned 11. oktober 2016]
- Jensen, K. & Sømme Hammer, A. (2014). «Alt dette kunne vært unngått» - en reise gjennom det nye Afghanistan. Forlaget Press: Oslo.

Respons Afghanistan: Sikkerhetssituasjonen i provinsen Kunar

- Khaama Press (2016a, 8. mai). 45 militants killed, 80 wounded in failed Taliban attack in Kunar. *Khaama Press*. Tilgjengelig fra <http://www.khaama.com/45-militants-killed-80-wounded-in-failed-taliban-attack-in-kunar-0874> [lastet ned 8. oktober 2016]
- Khaama press (2016b, 24. juni). 14 Taliban militants killed in an infighting in eastern Kunar province. *Khaama Press*. Tilgjengelig fra <http://www.khaama.com/14-taliban-militants-killed-in-an-infighting-in-eastern-kunar-province-01340> [lastet ned 8. oktober 2016]
- Khaama Press (2016c, 27. juni). Trained by Punjabis in Peshawar, suicide bomber arrested before attacking Kunar. *Khaama Press*. Tilgjengelig fra <http://www.khaama.com/trained-by-punjabis-in-peshawar-suicide-bomber-arrested-before-attacking-kunar-01361> [lastet ned 9. oktober 2016]
- Khan, T. (2016, 25. juni). 14 dead in TTP-Afghan Taliban clash. *The Express Tribune*. Tilgjengelig fra <http://tribune.com.pk/story/1129697/14-dead-ttp-afghan-taliban-clash/> [lastet ned 12. oktober 2016]
- Landinfo (2015, 27. januar). *Afghanistan: Ajristan-distriktet*. Oslo: Landinfo. Tilgjengelig fra http://www.landinfo.no/asset/3062/1/3062_1.pdf [lastet ned 23. september 2016]
- Landinfo (2016a, 3. oktober). *Temanotat: Afghanistan: Hazaraer og afghansk opprørsbevegelse*. Oslo: Landinfo. Tilgjengelig fra http://www.landinfo.no/asset/3429/1/3429_1.pdf [lastet ned 14. oktober 2016]
- Landinfo (2016b, 13. oktober). *Temanotat: Afghanistan: Sikkerhetssituasjonen i provinsen Nangarhar*. Oslo: Landinfo. Tilgjengelig fra http://www.landinfo.no/asset/3442/1/3442_1.pdf [lastet ned 14. oktober 2016]
- McNally L. & Bucala, P. (2015, mars). *The Taliban resurgent: Threats to Afghanistan's security*. Washington D.C.: Institute for the Study of War. Tilgjengelig fra <http://www.understandingwar.org/sites/default/files/AFGH%20Report.pdf> [lastet ned 13. oktober 2016]
- MRRD, dvs. Ministry of Rural Rehabilitation and Development (u.d.). *Kunar Provincial Profile*. Kabul: Islamic Republic of Afghanistan. Tilgjengelig fra <http://web.archive.org/web/20101007181852/http://www.mrrd.gov.af/nabdp/Provincial%20Profiles/Kunar%20PDP%20Provincial%20profile.pdf> [lastet ned 10. oktober 2016]
- Naadem, B.A. (2016, 30. juli). 2 children, policeman killed in Kandahar & Kunar. *Pajhwok Afghan News*. Tilgjengelig fra <http://www.pajhwok.com/en/2016/07/30/2-children-policeman-killed-kandahar-kunar> [lastet ned 8. oktober 2016]
- Naval Postgraduate School (u.d.). *Kunar Provincial Overview*. Monterey: Naval Postgraduate School. Tilgjengelig fra <https://my.nps.edu/web/ccs/kunar> [lastet ned 13. oktober 2016]
- Norzai, A. & Salarzai, K. W. (2016, 24. juni). Pakistani, Afghan Taliban clash in Kunar, 7. Dead. *Pajhwok Afghan News*. Tilgjengelig fra <http://www.pajhwok.com/en/2016/06/24/pakistani-afghan-taliban-clash-kunar-7-dead> [lastet ned 8. oktober]
- OCHA (2016a, 11. juli). *IDP Coordination Meeting minutes (Draft) Eastern Region – Jalalabad*. Kabul: OCHA. Tilgjengelig fra https://www.humanitarianresponse.info/en/system/files/documents/files/idptf_operational_agencies_meeting_draft_minutes_-_11_july.pdf [lastet ned 23. september 2016]
- OCHA (2016b, 9. oktober). *Afghanistan: Conflict Induced Displacements (as of 09. October 2016)*. Kabul: OCHA. Tilgjengelig fra <https://www.humanitarianresponse.info/en/operations/afghanistan/idps> [lastet ned 11. oktober 2016]

Dette er et interaktivt kart. Landinfo hentet ut informasjon per 11. oktober 2016.

- Osman, B. (2016a, 27 juli). *The Islamic State in 'Khorasan': How it began and where it stands now in Nangarhar*. Kabul: Afghanistan Analysts Network. Tilgjengelig fra <https://www.afghanistan-analysts.org/the-islamic-state-in-khorasan-how-it-began-and-where-it-stands-now-in-nangarhar/> [Lastet ned 20. september 2016]
- Osman, B. (2016b, 27. september). *Decent into chaos: Why did Nangarhar turn into an IS hub?* Kabul: Afghanistan Analysts Network. Tilgjengelig fra <https://www.afghanistan-analysts.org/descent-into-chaos-why-did-nangarhar-turn-into-an-is-hub/> [lastet ned 28. september 2016]

Respons Afghanistan: Sikkerhetssituasjonen i provinsen Kunar

- Osman, B. (2016c, 29. september). *Peace with Hekmatyar: What does it mean for battlefield and politics?* Afghanistan Analysts Network. Tilgjengelig fra <https://www.afghanistan-analysts.org/peace-with-hekmatyar-what-does-it-mean-for-battlefield-and-politics/> [lastet ned 13. oktober 2016]
- Pajhwok (2016a, 25. mai). Daesh families arrive in Kunar's Sarkano district: Syedkhel. *Pajhwok Afghan News*. Tilgjengelig fra <http://www.pajhwok.com/en/2016/03/25/daesh-families-arrive-kunar%E2%80%99s-sarkano-district-syedkhel> [lastet ned 12. oktober 2016]
- Pajhwok (2016b, 7. mai). 29 Taliban killed in botched attack on Kunar's Ghazibad. *Pajhwok Afghan News*. Tilgjengelig fra <http://www.pajhwok.com/en/2016/05/07/29-taliban-killed-botched-attack-kunar%E2%80%99s-ghazibad> [lastet ned 8. oktober 2016]
- Pajhwok (2016c, 14. juli). 7 of a family wounded in Kunar explosion. *Pajhwok Afghan News*. Tilgjengelig fra <http://www.pajhwok.com/en/2016/07/14/7-family-wounded-kunar-explosion> [lastet ned 13. oktober 2016]
- Pajhwok (2016d, 3. august). 10 civilians injured in Asadabad blast. *Pajhwok Afghan News*. Tilgjengelig fra <http://www.pajhwok.com/en/2016/08/03/10-civilian-injured-asadabad-blast> [lastet ned 10. oktober 2016]
- Pajhwok (2016e, 7. august). Taliban-fired mortar injures 13 civilians in Kunar. *Pajhwok Afghan News*. Tilgjengelig fra <http://www.pajhwok.com/en/2016/08/07/taliban-fired-mortar-injures-13-civilians-kunar> [lastet ned 8. oktober 2016]
- Pajhwok (2016f, 18. august). Kunar: 2 dead, 49 hurt as rocket hits I-day function. *Pajhwok Afghan News*. Tilgjengelig fra <http://www.pajhwok.com/en/2016/08/18/kunar-2-dead-49-hurt-rocket-hits-i-day-function> [lastet ned 10. oktober 2016]
- Pajhwok (2016g, 7. september). Daesh suffer casualties for first time in Kunar. *Pajhwok Afghan News*. Tilgjengelig fra <http://www.pajhwok.com/en/2016/09/07/daesh-suffer-casualties-first-time-kunar> [lastet ned 12. oktober 2016]
- Quraishi N. & Doran, J. (2015, 1. november). ISIL and the Taliban. *Al Jazeera*. Tilgjengelig fra <http://www.aljazeera.com/programmes/specialseries/2015/11/islamic-state-isil-taliban-afghanistan-151101074041755.html> [lastet ned 13. oktober 2016]
- Rasmussen, S.E. (2016, 27. februar). Taliban suicide bombings kill Afghan civilians. *The Guardian*. Tilgjengelig fra <https://www.theguardian.com/world/2016/feb/27/kabul-explosion-hours-after-kunar-suicide-bombing-afghan> [lastet ned 10. oktober 2016]
- Roggio, B. (2015, 2. januar). Taliban video highlights training camp, operations in Kunar. *The Long War Journal*. Tilgjengelig fra http://www.longwarjournal.org/archives/2015/01/taliban_video_highli.php [lastet ned 11. oktober 2016]
- Rubin, B. & Rudenforth, C. (2016, mai). *Enhancing access to education – challenges and opportunities in Afghanistan*. New York University: Centre for International Cooperation. Tilgjengelig fra http://cic.nyu.edu/sites/default/files/enhancing_access_education_may23_final.pdf [lastet ned 12. oktober 2016]
- Saboori, G. (2015, 28. november). Over 100 foreign troops deployed to Kunar. *TOLONews*. Tilgjengelig fra <http://www.tolonews.com/en/afghanistan/22559-over-100-foreign-troops-deployed-to-kunar> [lastet ned 10. oktober 2016]
- Saboori, G. (2016a, 29. februar). Kunar residents raise concerns over spike in security threats. *TOLONews*. Tilgjengelig fra <http://www.tolonews.com/en/afghanistan/24010-kunar-residents-raise-concerns-over-spike-in-security-threats> [lastet ned 9. oktober 2016]
- Saboori, G. (2016b, 3. september). Daesh militants recruiting in Kunar. *TOLONews*. Tilgjengelig fra <http://www.tolonews.com/en/afghanistan/27073-daesh-militants-recruiting-in-kunar> [lastet ned 9. oktober 2016]
- Salarzai, K.W. (2016a, 13.april). 9 Taliban eliminated as attacks on 3 Kunar districts repelled. *Pajhwok Afghan News*. Tilgjengelig fra <http://www.pajhwok.com/en/2016/04/13/9-taliban-eliminated-attacks-3-kunar-districts-repelled> [lastet ned 13. oktober 2016]

Respons Afghanistan: Sikkerhetssituasjonen i provinsen Kunar

- Salarzai, K.W. (2016b, 31. juli). Kunar tribal elder killed in roadside bombing. *Pajhwok Afghan News*. Tilgjengelig fra <http://www.pajhwok.com/en/2016/07/31/kunar-tribal-elder-killed-roadside-bombing> [lastet ned 8. oktober 2016]
- Tamanna, Z. (2016, 17. mai). Al-Qaeda, Daesh commanders killed in E. Afghanistan. *Anadolu Agency*. Tilgjengelig fra <http://mobil.aa.com.tr/en/politics/al-qaeda-daesh-commanders-killed-in-e-afghanistan/573892> [lastet ned 13. oktober 2016]
- The News (2016, 14. mai). Afghan police claim 3 Pakistani Taliban killed in Kunar. *The News*. Tilgjengelig fra <https://www.thenews.com.pk/print/119814-Afghan-police-claim-3-Pakistani-Taliban-killed-in-Kunar> [lastet ned 12. oktober 2016]
- TOLONews (u.d.). Afghanistan Elections Provincial Profile Kunar. *TOLONews*. Tilgjengelig fra <http://elections.tolonews.com/kunar> [lastet ned 10. oktober 2016]
- UNAMA & OHCHR (2016, juli). *Afghanistan – Midyear report 2016 – Protection of civilians in armed conflict*. Kabul: UNAMA & OHCHR. Tilgjengelig fra http://unama.unmissions.org/sites/default/files/protection_of_civilians_in_armed_conflict_midyear_report_2016_final_rev.1-9sept.pdf [lastet ned 15. september 2016]
- UN Secretary-General (2016a, 7. mars). *The situation in Afghanistan and its implications for international peace and security*. New York: UN General Assembly. Tilgjengelig fra <https://unama.unmissions.org/sites/default/files/sg-report-7march2016.pdf> [lastet ned 13. oktober 2016]
- UN Secretary-General (2016b, 10. juni). *The situation in Afghanistan and its implications for international peace and security*. New York: UN General Assembly. Tilgjengelig fra <http://unama.unmissions.org/sites/default/files/n1616020.pdf> [lastet ned 20. september 2016]
- UN Secretary-General (2016c, 7. september). *The situation in Afghanistan and its implications for international peace and security*. New York: UN General Assembly. Tilgjengelig fra <http://unama.unmissions.org/sites/default/files/sg-report-7sept2016.pdf> [lastet ned 20. september 2016]
- Xinhua (2016, 13. april). Militancy gets momentum as Taliban starts spring offensive. *Xinhuanet*. Tilgjengelig fra http://news.xinhuanet.com/english/2016-04/13/c_135275883.htm [lastet ned 12. oktober 2016]

Muntlige kilder

- Internasjonal kilde. E-postkorrespondanse januar-september 2016.
- Diplomatkilde Kabul. E-post 31. juli og 30. august 2016.

© Landinfo 2016

Materialet i denne publikasjonen er omfattet av åndsverklovens bestemmelser. Uten særskilt avtale med Landinfo er enhver eksemplarfremstilling og tilgjengeliggjøring bare tillatt i den utstrekning det er hjemlet i lov.